

مقایسه فنوتیپی صفات رشد گوسفندان نژادهای بلوچی و آرمان

با ایران بلک

هانیه صدقی، علی اصغر اسلمی نژاد، محمدرضا نصیری، مرتضی مرتضوی*، کریم حسن پور

گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

E-mail: mortezamortazavi@gmail.com نویسنده مسئول*

چکیده

رکوردهای ۵ سال (۱۳۸۳ تا ۱۳۸۷) مربوط به اوزان تولد، یک ماهگی، دو ماهگی، سه ماهگی، چهار ماهگی، شش ماهگی، نه ماهگی و یک سالگی سه نژاد بلوچی، آرمان و ایران بلک مورد مقایسه قرار گرفتند. مقایسه نژادها با رویه GLM نرم افزار SAS انجام شد. نژادهای ایران بلک و آرمان تفاوت چندانی از نظر صفات رشد با نژادهای بلوچی نداشتند و نژاد آرمان نسبت به دو نژاد دیگر در اواخر دوره رشد افزایش وزن بیشتری کسب کرد. متولدین ماه دی در همه صفات رشد نسبت به متولدین ماههای بهمن و اسفند برتری معنی داری داشتند. برهه‌های مادران میان سال (۳ تا ۶ سال سن) تا وزن شش ماهگی وزن بیشتری نسبت به برهه‌های مادران جوان‌تر و مسن‌تر داشتند ولی این برتری در اوزان نه ماهگی به بعد دیده نشد. برهه‌های تک قلو در تمام صفات سنگین‌تر از چندقلوها بودند ولی برهه‌های دوقلو در اوزان بالاتر از ۹ ماهگی تفاوت معنی داری با ۳ قلوها نداشتند. واژگان کلیدی: عوامل محیطی، صفات رشد، نژادهای گوسفند ایرانی

مقدمه

نژادهای ایران بلک و آرمان دو نژاد سنتتیک هستند که به ترتیب از تلاقی گری بلوچی - کیوسی و بلوچی - قزل - کیوسی - سافولک از سال ۱۳۵۴ به بعد در مرکز اصلاح نژاد گوسفند عباس آباد مشهد ایجاد شده‌اند. هر دو نژاد دارای دمبه بوده، سفید رنگ و دو منظوره گوشتی - پشمی می‌باشند و به منظور افزایش بهره‌زایی به وجود آمده‌اند. این نژادها در مناطق خشک و بیابانی و محیط خشن مقاومت خوبی از خود نشان می‌دهند با این حال برای شرایطی که در آن مواد خوراکی کافی در طول سال فراهم باشد، توصیه شده‌اند (۴). نژاد ایران بلک از نظر خصوصیات بهره‌زایی تا حدودی شبیه نژاد کیوسی بوده و از لحاظ جنه و شکل ظاهری نیز مشابه گوسفند نژاد بلوچی (به استثناء ظرافت پشم) می‌باشد. با وجود انتخاب نژاد ایران بلک برای افزایش بهره‌زایی، تغییر احتمالی در صفات رشد آن مطالعه نشده است و هدف از این تحقیق، مطالعه صفات رشد این نژاد در سطح فنوتیپی و مقایسه آن با دو نژاد بلوچی و آرمان می‌باشد.

مواد و روش‌ها

به منظور مقایسه سه نژاد بلوچی، آرمان و ایران بلک برای صفات مربوط به اوزان تولد، یک ماهگی، دو ماهگی، سه ماهگی، چهار ماهگی، شش ماهگی، نه ماهگی و یک سالگی، اثر عوامل محیطی موثر بر صفات ذکر شده مورد مطالعه قرار گرفت. هر کدام از نژادهای آرمان و ایران بلک در یک آغل و نژاد بلوچی در دو آغل در مرکز پرورش و اصلاح نژاد عباس آباد پرورش داده می‌شوند. بنابراین نژاد بلوچی در تجزیه‌ها با پسوند‌های یک و دو مشخص می‌شوند. خلاصه آماری داده‌های مورد استفاده به